

gelukwensen. Mogen de volgende kindertjes er even vriendelijk, frisch en intelligent uitzien!

Leiden.

Dr. W. NOLEN.

—><—

INGEZONDEN.

Waarde Collega VAN REES!

Mag ik U naar aanleiding van de mij in de vorige week toegezonden brochure van den Nederlandschen Bond tot bestrijding der Vivisectie, waarvan de inhoud blijkens uwe inleiding door U wordt onderschreven, het volgende opmerken. Ook in deze brochure wordt door de tegenstanders der vivisectie, het getuigenis aangehaald van CHARLES BELL (zie blz. 19), als zou hij zijn bekende wet gevonden hebben, niet op grond van het experiment, doch op grond van anatomische onderzoekingen. Hoezeer het mij spijt, terwille der rechtvaardigheid moet ik U verklaren, dat ik in dezen, de eerlijkheid van BELL sterk in twijfel trek. BELL blijkt, krachtens zijn verklaring uit beginsel een tegenstander der vivisectie te zijn, en om aan deze wetenschappelijke onderzoekingsmethode van zijn zijde geen *raison d'être* toe te kennen, beweert hij alleen vivisecties te hebben gedaan, ter bevestiging van dat wat hij anatomisch had gevonden. Hieruit blijkt dat BELL door zijn tijdgenooten niet werd geloofd zoolang hij beweerde langs anatomischen weg zijn wet te hebben gevonden. En deze twijfel was zeker gewettigd, om de afdoende reden, dat, waar de juistheid van de wet van BELL anatomisch niet kan geconstateerd worden, van het vinden van deze wet volgens de dissectiemethode wel nooit sprake kan zijn geweest. Voor het anatomisch bewijs toch van die wet wordt gevorderd, dat men den achtersten wortel van de spinaalzenuw afsplitst van den voorsten, en de vezels van eerstgenoemden vervolgt tot aan de huidzenuwen, of wel dat men de omgekeerde richting volgt. Juist met het oog daarop, dat tot nu toe in de anatomische litteratuur elk bewijs voor de juistheid van de wet van BELL ontbrak, heb ik in verband met mijn op dit gebied liggende onderzoekingen, meermalen beproefd periphere vezels tot in de wortels te vervolgen, of omgekeerd de spinale wortels peripheerwaarts te splitsen. Hoewel ik dit beproefd heb bij hals-, borst- en lendenspinaalzenuwen, was telkenmale mijn poging te vergeefs. Men kan van af de peripherie in den spinaalzenuwstam, de vezels splitsen tot dicht bij de plaats waar voorste en achterste wortel zich vereenigen. Hier echter grijpt zulk een intensieve doorenmenging plaats van de vezels van beide wortels, dat van een vervolgen van een bundel takvezels in wortelvezels, of van takvezels tot aan het ganglion spinale absoluut geen sprake is. In het korte einde van den zenuwstam, tusschen de verbindingsplaats van beide wortels en de plaats waar de Ramus visceralis, en dorsalis door den stam worden afgesplitst, liggen de vezels, en nu niet meer in bundels, doch gesepareerd, dooreengeward als de stroohalmpjes in

een zwaluwnestje. Eigen ervaring op dit punt, rechtvaardigen mij tot de uitspraak dat hier aan de anatomische techniek een onoverkomelijke grens gesteld is, en tot het vermoeden dat BELL uit angst misschien nu voor een vreedzaam te worden aangezien en in conflict te komen met de bedoeling, der voorzienigheid (blz. 20 l. c.) zich aan een kleine onoprechtheid schuldig gemaakt heeft.

Collegialiter

t. a. v.

BOLK.

23 October 1898.

Waarde Gérant!

In het verslag van PIJNAPPEL over de laatste vergadering van het Congres voor Openbare Gezondheidsregeling, laat hij mij onder anderen op blz. 691 zeggen:

„gezeten werklieden gingen zich niet in zulke [te goedkoope] woningen, „die altijd min of meer excentrisch gelegen zouden zijn, vestigen”.

Uw verslaggever zegt dan verder, dat hij van angst van den werkman om excentrisch te wonen nooit iets heeft gemerkt.

Ik heb nu evenwel niet de vrees van den gezeten werkman voor een woning aan de periferie eener gemeente als geruststelling voor den Heer STUART aangevoerd, maar wel de ervaring, dat de gezeten werkman, evenals andere menschen, die zich zelf kunnen redden, zich niet wil onderwerpen aan het toezicht, dat toch in „te goedkoope” arbeiderswoningen absoluut noodzakelijk is in het belang der medebewoners en van de bestaanbaarheid van zoo krap mogelijk berekende huurprijzen.

SALTET.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — Schenking. Door Kolonel O. H. PAYNE is een som van 1 200 000 Dollars aan de Cornwall-Universiteit te Ithaca (New-York) geschonken tot het bevordering van het geneeskundig onderwijs (*Münch. med. Wochenschr.*).

LONDEN. — Handel in abortiva. Een belangwekkend geval van afdrijving in het groot heeft zich in Engeland voorgedaan. Een man, zich noemende CHARLES J. MITCHELL, had de lijst van afneemsters weten machtig te worden van een persoon, die twee jaren te voren gehandeld had in „Lady „Montrose Miraculous Female Tabules”, welke geadverteerd werden als zeker middel tegen alle „vrouwelijke verstoppingen”. Voor twee weken ontvingen in alle deelen van het land een aantal vrouwen brieven, onderteekend door MITCHELL, waarin haar als officiëel gemeld werd, dat zij gerechtelijk vervolgd zouden worden wegens „de vreeselijke misdaad” enz. Inhechtenisneming